

Vprašanja in odgovori o referendumu glede spornega zakona o zastupitvi bolnikov

1) Zakaj naj na referendumu, ki bo 23. novembra, glasujem proti spornemu zakonu o medicinski zastupitvi bolnikov oz. proti pomoči pri prostovoljnem končanju življenja?

Vsi kristjani imamo versko dolžnost, da se udeležimo referendumu in glasujemo proti. S tem bomo zaščitili svetost in nedotakljivost življenja v naši zakonodaji. Zato moramo braniti Božjo zapoved "Ne ubijaj!" in Jezusovo zapoved ljubezni do bližnjega in tako zaščititi najbolj ranljive člane naše družbe. Jezus Kristus je v svojem življenju na Zemlji srečal veliko množico bolnikov in ljudi v najhujših stiskah. S svojim zgledom in besedami nam je dal zapoved ljubezni do bližnjega. Nobenega bolnika ni zastupil, celo več – obujal je mrtve. S tem nam je dal zgled, kako moramo ravnati (prilika o usmiljenem Samarijanu). Pomembno je, da ob vprašanju zastupitve bolnih in starejših ne molčimo in da se zavzamemo za življenje bolnikov in starejših v pogovorih v družini, s prijatelji, sorodniki, v župniji, službi itd.

2) Zakaj zakonu nasprotujejo zdravniki, zdravstveni delavci in njihove organizacije?

Zdravniki in drugi zdravstveni delavci so poklicani, da življenje ohranjajo, zdravijo, lajšajo bolečine in spremljajo bolnike, ne pa, da jih zastupijo. Zakon krši temeljno načelo medicinske etike "ne škoduj" (primum non nocere). Zakon odpira pot k zlorabam, uničuje zaupanje med bolnikom in zdravnikom ter nadomešča resnično skrb in spremljanje trpečih z zastupitvijo.

3) Ali drži, da bi bili zdravniki in drugo zdravstveno osebje, če bi bil ta sporen zakon sprejet, lahko sotorilci pri zastupitvi osebe?

Da, z moralnega vidika bodo zdravniki in zdravstveni delavci sotorilci pri zastupitvi. Takšno sotorilstvo se po obstoječi kazenski zakonodaji kaznuje z zaporom do petih let (Kazenski zakonik čl. 120). Nekaj, kar je danes in od nekdaj kaznivo dejanje, želijo jutri narediti za človekovo pravico. Čeprav bi zakon to dejanje legaliziral, bi bil zdravnik oz. zdravstveni delavec, ki bi to naredil, v velikem grehu. Takšen zdravnik oz. zdravstveni delavec bi bil v očeh ljudi oseba, ki ne opravlja svojega dela v skladu s svojim poklicem in z zdravniško oz. zdravstveno etiko.

4) Ali bi lahko uveljavitev zakona v prihodnje odprla pot do uzakonitve zastupitve, s katero bi lahko umrli tudi otroci in mladoletni?

Da, izkušnje iz drugih držav, kot so Belgija, Nizozemska in Kanada, jasno kažejo, da bo ta zakon v primeru uveljavitve prav gotovo omogočil razširitev zastupitve na otroke, mladoletne, duševne bolnike in celo na ljudi brez resnih zdravstvenih težav (npr. na tiste, ki se čutijo preveč stare). V Kanadi prav sedaj potekajo poskusi razširitve zastupitve na otroke. Kar na začetku manipulativno prikazujejo kot "sočutno rešitev" za t.i. "neozdravljivo" bolne, se hitro sprevrže v sistematično odstranitev vseh, ki jih družba šteje za breme in strošek.

5) Ali se lahko Katoliška Cerkev v Sloveniji opredeli do referendumskega vprašanja o zastupitvi bolnikov?

Katoliška cerkev ima dolžnost, da pozove svoje vernike in vse državljane, da se udeležijo referendumu in takšen zakon zavrnejo, ker je v nasprotju z zapovedjo "Ne ubijaj!" in Jezusovo zapovedjo ljubezni do bližnjega. Če Katoliška cerkev ne bi javno nasprotovala in delovala proti uveljavitvi tega zakona bi zatajila svoje poslanstvo. To ni politično vprašanje, ampak je to vprašanje dostojanstva vsakega človeka, ki izhaja iz njegove bogopodobnosti. Kristjani imamo dolžnost, da v vsakem, še posebej v najbolj šibkih bratih in sestrah, prepoznamo obraz Jezusa Kristusa.

6) Zakaj sta za kristjane v pripravi na referendum pomembna molitev in post?

Napad na življenje in vsiljevanje zastupitev bolnikov v Katoliški cerkvi razumemo kot duhovni boj. Vduhovnem boju sta molitev in post ključnega pomena. Zato vse kristjane spodbujamo, da v teh težkih in prelomnih časih okrepijo osebno, družinsko in skupno molitev ter se glede na svoje zdravje tudi telesno postijo.

7) Zakaj je zakon o medicinski zastupitvi bolnikov sporen za kristjane?

Vsi kristjani, tako tisti, ki redno hodijo k obredom, kot tisti, ki pridejo le občasno, pa tudi tisti, ki sami sebe razumejo kot predstavnike krščanske kulture in ne obiskujejo obredov, razumejo, da gre za zakon, ki je globoko v neskladju s katoliško vero in kulturo ter ne temelji na verski in splošno civilizacijski normi "Ne ubijaj!" in je proti Jezusovi zapovedi ljubezni do bližnjega.

8) Ali spornemu zakonu o medicinski zastupitvi bolnikov nasprotujejo tudi druge verske skupnosti v Sloveniji?

Vse največje verske skupnosti v Sloveniji: Evangeličanska cerkev, Pravoslavna cerkev, Binkoštna cerkev, Islamska skupnost, Judovska skupnost in Katoliška cerkev so pri vprašanju glede zastupitve bolnikov enotne v nasprotovanju temu zakonu in zaščiti bolnikov. Vse te verske skupnosti se zavedajo, kakšna velika nevarnost grozi bolnikom, njihovim družinam in kakšen razkroj družbe sledi, če ne bomo spoštovali zapovedi "Ne ubijaj!". Dne 29. 9. 2025 so v ta namen sprejeli skupno izjavo z naslovom *Vodje verskih skupnosti pozivajo k oddaji podpisov za referendum* (<https://katoliska-cerkev.si/0-25-vodje-verskih-skupnosti-pozivajo-k-oddaji-podpisov-za-referendum>)

9) Kakšne zlorabe se lahko zgodijo, če bo na referendumu sprejet sporni zakon o zastupitvi bolnikov?

Zakon kljub drugačnim trditvam njegovih predlagateljev ne vsebuje varovalk pred naslednjimi zlorabami: 1. Zastupitev bolnika bo lahko izvedena brez njegovega oz. njenega podpisa. 2. V potrdilu o vzroku smrti ne bo smela biti navedena zastupitev kot razlog smrti. 3. Zdravstvene institucije po tem zakonu niso dolžne obvestiti niti najbližjih svojcev bolnika, da je ta v postopku za zastupitev. 4. V postopkih zastupitve bolnika bodo odločali samo ljudje, ki podpirajo zastupitve bolnikov. 5. Starejši in bolni ljudje bodo izpostavljeni pritiskom družbe, da naj "ne bodo v breme" in naj izberejo smrt z zastupitvijo itd. 6. Z uzakonitvijo zastupitve bolnikov bo nastala pravna podlaga za smrembo šolskih programov. Zakon torej odpira neslutene možnosti vseh vrst zlorab.

10) Zakaj država ne razvija kakovostne mreže paliativne oskrbe, namesto da širi kulturo smrti z zakonom o zastupitvi bolnikov?

Predlog zakona, o katerem bomo odočali na referendumu, bi imel velike finančne učinke. Država bi bila razbremenjena vseh finančnih obveznosti za ljudi, ki bi umrli zaradi zastupitve (pokojnine, zdravstvene storitve, zdravila, rehabilitacije, izplačilo socialnih pravic itd.). Solidarna družba, ki starejše spoštuje zaradi vsega, kar so ji dali v svojem aktivnem življenju, zaradi zakladnice modrosti in zaradi človeškega dostojanstva, ki izhaja iz Boga, nanje nikoli ne sme gledati kot na breme in strošek. Po tem, kako družba poskrbi za bolnike in starejše, se meri stopnja njene pravičnosti, razvitosti in solidarnosti. V Katoliški Cerkvi si želimo, da bi slovenska družba napredovala v pravičnosti in solidarnosti. Zato spodbujamo vse vernike in vse državljane, da se udeležijo referendumu in glasujejo proti zastupitvi bolnikov in jih s tem zaščitijo.